

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research)

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสวงหาข้อมูล ความวิตกกังวลและความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรังสีรักษา และศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพถึงแหล่งข้อมูลที่ผู้ป่วยแสวงหา และแรงจูงใจในการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม (Orem, 1985) เป็นกรอบในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรังสีรักษา ณ หน่วยรังสีรักษา โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในช่วงเดือน มกราคม 2535 ถึงเดือน พฤษภาคม 2535 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 60 ราย ตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งเป็นครั้งแรก 2) มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ทั้งเพศหญิงและเพศชาย 3) ได้รับการรังสีรักษาเป็นครั้งแรก 4) มีสติสัมปชัญญะดี สามารถสื่อสารภาษาไทยรู้เรื่องและเข้าใจ และ 5) ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามการแสวงหาข้อมูลของฮอปกินส์ (Hopkins : Information Preference Questionnair, 1988) ได้ค่าความเที่ยงของความสอดคล้องภายในของกลุ่มตัวอย่างนี้เท่ากับ 0.84 ในสัปดาห์แรก และ 0.83 ในสัปดาห์ที่สี่ของการรับรังสีรักษา 3) แบบวัดความวิตกกังวลขณะเฉยชิวของสไปล์เบอร์เจอร์ (State-Trait Anxiety Inventory Form X-I) ได้ค่าความเที่ยงของความสอดคล้องภายในของกลุ่มตัวอย่างนี้เท่ากับ 0.87 ในสัปดาห์แรก และ 0.86 ในสัปดาห์ที่สี่ของการรับรังสีรักษา และ 4) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด 2 ข้อคือ

1) ท่านแสวงหาข้อมูลจากที่ใดบ้างหรือจากใคร และ 2) ท่านมีแรงจูงใจในการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างไร

การเก็บข้อมูลเริ่มตั้งแต่สัปดาห์แรกของการรับรังสีรักษา โดยเก็บในวันที่ 2-3 และติดตามไปจนถึงสัปดาห์ที่สี่ จึงทำการเก็บข้อมูลอีกครั้ง ผู้วิจัยจะให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตามด้วยแบบวัดความวิตกกังวลและแบบสอบถามการแสวงหาข้อมูล แล้วจึงทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสกัดเอาแก่นที่เป็นสาระและเสนอในเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีการแสวงหาข้อมูลค่อนข้างสูงทั้งในสัปดาห์แรกและสัปดาห์ที่สี่ของการรับรังสีรักษา ($M=50.80$, $SD=8.84$, $M=52.70$, $SD=8.72$) และไม่พบความแตกต่างระหว่าง 2 ระยะนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับความวิตกกังวลพบว่าในสัปดาห์แรกสูงกว่าสัปดาห์ที่สี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($M=49.75$, $SD=9.45$; $M=41.95$, $SD=9.03$) แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่า ข้อมูลพื้นฐานทางด้านการศึกษามีความสัมพันธ์กับการแสวงหาข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัญหาทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ผู้ป่วยแสวงหาข้อมูลจากแพทย์มากที่สุด แหล่งข้อมูลอื่นๆรองลงมา คือ นักสังคมสงเคราะห์ ญาติ และเพื่อน หรือผู้ป่วยคนอื่น ๆ โดยมีแรงจูงใจจากความเชื่อว่าแพทย์เป็นผู้มีความรู้ที่ถูกต้อง สามารถให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด สำหรับคนอื่น ๆ สามารถให้ข้อมูลที่เป็นกำลังใจกับผู้ป่วยได้

ผลการวิจัย แสดงว่าผู้ป่วยมะเร็ง ที่ได้รับรังสีรักษาจะมีการแสวงหาข้อมูล เพื่อดูแลตนเอง และแหล่งข้อมูลเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดูแลตนเองของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. จัดระบบการให้ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ โดยร่วมมือระหว่าง แพทย์ พยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์
2. สนับสนุนให้ผู้ป่วยมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยโรคเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์การดูแลตนเอง และได้ระบายความทุกข์ร่วมกัน
3. แนะนำและสนับสนุนเครือข่ายทางสังคม โดยเฉพาะครอบครัวคอยให้กำลังใจและช่วยเหลือจัดการธุระที่ผู้ป่วยกังวลใจ และสนับสนุนการดูแลตนเองของผู้ป่วย
4. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ระบายความรู้สึก และแนะนำวิธีการผ่อนคลายความเครียด เช่น การทำสมาธิ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

การนำไปใช้ในด้านการศึกษา

1. ให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม ไปใช้ทางคลินิก เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยต่อไป โดยเฉพาะในเรื่องการแสวงหาข้อมูล
2. เน้นให้นักศึกษาตระหนักถึงการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วย การหาแหล่งประโยชน์ ที่จะช่วยลดความวิตกกังวลในภาวะที่บุคคลถูกคุกคามชีวิต

การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษารูปแบบการจัดระบบข้อมูลที่เหมาะสมกับผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับรังสีรักษา
2. ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องการดูแลตนเองเพื่อผ่อนคลายความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็ง